

Vážení občané Bohdalova a Chroustova,

dovolu mi, abych Vám jménem svým, jménem zastupitelstva městyse i úřadu městyse popřál v tomto předvánočním čase hezký zbytek adventních dnů a klidné spokojené Vánoce. Do roku 2023 Vám přeji pevné zdraví a pevné zdraví ať provází Vás, Vaše blízké a také vaše rodiny po celý následující rok.

Po předchozích dvou rocích, které mnohým z nás v souvislosti s covidovou pandemií přinesly množství zdravotních komplikací a obtíží, různá omezení a zákazy jsme všichni doufali, že rok 2022 se snad bude moci co nejvíce podobat těm předchozím rokům. Rokům, kdy jsme se naučili vnímat jako naprostou samozřejmost relativně bezpečnou zdravotní situaci bez pandemií ohrožujících úplně každého z nás. Bezpečnou situaci z hlediska válečných konfliktů o kterých jsme nikdy nepředpokládali, že se mohou odehrávat jen nedaleko od hranic naší země, našich domovů. Vnímali jsme jako samozřejmost i dostatek a bezproblémovou dostupnost energií pro naše hospodářství, průmysl, školy a naše domovy a zpravidla jedinou naší starostí bylo vybírat nejhodnější a nejlevnější energií.

Přeji nám všem, aby všechna tato úskalí a překážky v následujících letech co nejvíce pominuly.

Přeji nám všem, aby se naše životy mohly navrátit do běžných obyčejných dnů, kdy naše domácnosti neohrožují drahé ceny energií, kdy nás nestraší dvouciferná inflace a kdy nebudou každodenní součástí televizních zpráv informace o válečných událostech a počtu válečných obětí.

Přeji nám všem, abychom si uvědomili, že spousta věcí, které jsme vnímali jako běžnou a úplně samozřejmou součástí našich životů, nemusí být úplně běžná a samozřejmá. Abychom dokázali být vděční za to, čeho se nám dostává a co je nám dopřáváno v každém dni našeho života.

Přeji také nám všem, abychom mohli v následujících dnech a v celém dalším roce vnímat především ty příjemnější, hezčí, veselejší a krásnější okamžiky našich společných dnů a k tomu všemu jako ten nejdůležitější předpoklad nám přeji pevné zdraví.

Přeji Vám hezký advent, hezké a radostné vánoční svátky prožité v rodinném kruhu s vašimi rodinami, vnoučaty, pravnoučaty a se všemi vašimi blízkými.

Arnošt Juda

Krásné prožití vánočních svátků,
mnoho štěstí, zdraví, úspěchů a
splněných přání

preje v novém roce 2023

Městys Bohdalov

Blíží se Vánoce

Netýkají se jen dětského světa, vánoční čas dopadá i na nás dospělé. Žijeme v době, kdy je naše společnost úspěšná, kdy materiální svět odsouvá do pozadí lidské vztahy. Nebylo by to hezčí obráceně? Všichni zaměstnanci naší školky chtějí v dětech zažehnout plámenek lásky, rodinné sounáležitosti, klidu a pohody, chtějí jim co nejvíce zpříjemnit krásný předvánoční čas.

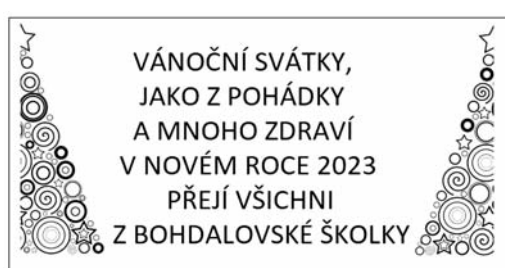
Adventní věnce jsou připraveny a každý pátek před adventními nedělami se na nich rozzáří jedna svíčka. Prvního prosince jsme si, společně s anděly a popleteným čertíkem, ozdobili stromček před školkou neobyčejnými ozdobami, které si děti doma vyrobily se svými rodiči a prarodiči. Vánoční atmosféra před školkou se přesunula i do ní. Vyzdobené třídy, adventní kalendáře s každodenním překvapením, vůně vlastního cukroví, zpívání koled, kreslení dopisu pro Ježíška, příprava přáníček a drobných dárečků pro své blízké to vše k Vánocům patří a to vše si naše děti užívají plnými doušky. Při návštěvě Mikuláše a jeho po-

mocníků se dětem sice rozbušila srdce nejistotou - zbytečně, naši čertíci byli k dětem milí a dokonce si společně vyhodili kopýtkem při čertí mazurce. Balíček s mikulášskými dobrotami uspokojil úplně všechny. 14. prosince pozveme rodiče na malé vánoční rozjímání. Každá třída si pro ně připravila jiný vánoční program a vánoční dílničku. Z tohoto odpoledne si děti odnesou nejen svůj nazdobený stromček a malý dárek, ale hlavně krásný láskyplný pocit, že jsme mohli dělat něco spolu a že jsme udělali radost i někomu druhému. Na konci adventního období nám maňásková pohádka, hraná paní učitelkami, přiblíží některé vánoční tradice, prozkoumáme nové hračky pro školku od Ježíška a s panem myslivcem obdarujeme lesní zvířátka. To již budou Vánoce na dosah a

starý rok dojde ke svému cíli. Je čas vyslovit svá přání a děkování.

Děkujeme vedení Základní školy a mateřské školy Bohdalov, zřizovateli Městysu Bohdalov a všem našim příznivcům. Přejeme Vám radostné Vánoce, klid, pohodu a štěstí v kruhu Vašich blízkých. *Paní učitelky ze školky*

Novinky ze školy

Leonardo da Vinci – 500 let

V pátek 2. prosince jsme podnikli cestu staletími zpět do éry renesance. Zúčastnili jsme se historického vzdělávacího programu "Leonardo da Vinci – 500 let", který pro žáky 3. – 9. třídy připravil soubor Pernštejnů. Ve dvoudílném vystoupení ve školní tělocvičce se žáci dozvěděli spoustu informací o životě a díle tohoto znamenitého renesančního génia, od jehož smrti uplynulo pět století. Proslul jako všestranná renesanční osobnost, je známý nejen jako malíř, ale také so-

chař, architekt, přírodovědec, hudebník, spisovatel, vynálezce a konstruktér. Během následné interaktivní výstavy si všichni žáci mohli některé z jeho vynálezů a mechanismů na vystavených funkčních modelech vyzkoušet.

Mikulášská nadílka

I tento rok navštívil naši školu moudrý Mikuláš, hodný anděl a pěti-ice nezbedných čertů. Nejdříve se vydali na obchůzku po třídách, kde byly hodné děti pochváleny a ty zlobivé

čertům i Mikulášovi slíbily, že se polepší. Prvnáci dostali mikulášský balíček a všichni ostatní čertovský perník. Poté co Mikuláš s pekelníky prošel celou školou, zamířili do mateřské školy, kde již byli dětmi netrpělivě očekáváni. Mikuláš neposlušné děti pokáral, ty hodné pochválil, ale z mikulášské nadílky se nakonec těšili všichni. A nyní se už bez obav všechny děti těší na Vánoce a dárky od Ježíška.

pokračování na str. 13

Mnoho hezkých chvil v příjemné atmosféře Vánoce, pevně zdraví, hodně štěstí a lásky v novém roce 2023 přeje ředitelství ZŠ a MŠ Bohdalov

Společně zahájený Advent

Po letech, kdy jsme se kvůli pandemii nemohli společně potkávat, bylo rozsvícení vánočního stromu dobrým důvodem, k tomu, aby se sousedé a známí mohli sejít a vzájemně se pozdravit. Společná slavnost byla zahájena v sobotu 26. listopadu v Chroustově. Pod patronací sester hasičského sboru byla připravena dílnička pro děti, které si zde mohly připravit vlastní ozdoby. Pod stánkem se našlo místo i pro drobné pohoštění. Vánoční strom a adventní ohňostroj se pak rozzářily hned po projevu místostarosty městyse pana Davida Škody. O den později, v nedělní podvečer, se zaplnilo také náměstí

v Bohdalově. Ke slavnostní atmosféře přispěl smíšený pěvecký sbor ze Žďáru nad Sázavou. Po projevech pana starosty Arnošta Judy a pana faráře Jana Peňáze se městečko rozjasnilo nově připraveným vánočním osvětlením. Ten komu byla zima, držel v jedné ruce hrneček s horkým punčem a v druhé texty vánočních koledí, které pak ve společných melodii rozeznaly celý Bohdalov. Poděkování patří nejenom všem organizátorům, ale také maminkám a kuchařkám, které napekly a nezištně přinesly spoustu koláčů a cukroví na společný adventní stůl. Chutnalo všem a nezbylo nic. Stanislav Růžička

ADVENTNÍ BENEFIČNÍ KONCERT

Zastupitelstvo městyse Bohdalov, ve spolupráci se správou farnosti a dalšími organizacemi, zve všechny spoluobčany na

BENEFIČNÍ KONCERT,

který se uskuteční v **neděli 18. prosince v 17. hodin v kostele sv. Vavřince.**

HORÁCKÁ CIMBÁLOVÁ MUZIKA vystoupí s pořadem

Posla sv. Janu Nepomuckému. V programu zazní lidové a adventní

písňe k tomuto nejslavnějšímu českému patronu. V rámci programu bude představen projekt a harmonogram prací při opravě kostelní věže.

Výtěžek benefiční sbírky bude určen pro na opravu věže farního kostela.

Letopočty spojené s Bohdalovským kostelem

1360 V tomto roce je poprvé v písemných zdrojích připomínán původní středověký kostel v Bohdalově. Ten se spolu s městečkem nacházel v rukou pánů z Lichtenburka. Už v první polovině 13. století však patřilo území na české straně hranice pod vládu Jana z Polné, zatímco na moravské vlád pan Přibyslav z Křižanova. Vládcí kraje byli zároveň bratřenci a tak spojili svá sídla novou cestou, na které založili pohraniční městečko Bohdalov. Bylo určeno nejenom k vybírání mýta, ale také jako místo zastavení a odpočinku před přechodem hranice. Krajina pod hraničními kopci byla jenom mírně zvlněná, s vydatnými prameny vody, stékajícími se do řeky, dnes nazývané Bohdalovský potok. Cesta od východu stoupala podél vody ke kamenitému návrší, na kterém stál uprostřed rozlehlého náměstí obraný kostel s vysokou strážní věží.

1552 Pan Václav Chroustenský kupuje od tehdejších držitelů pánů z Pemstějny panství Rudolec a převádí na něj vrchnostenskou správu Bohdalova.

O padesát let později majetek přebírá jeho potomek Jan Rafael, významný protestantský příslušník moravského panského stavu. Ten také zahajuje přestavbu středověkého kostela v Bohdalově na protestantskou modlitebnu. Protože se však rod Chroustenských zapojil do protihabsburského povstání, byl mu veškerý majetek zkonfiskován. Městečko Bohdalov získává odkupem významný velitel císařských vojsk, italský hrabě Rambaldo Collalto et Salvatore.

1724 Na zdejší farnost nastupuje farář Václav Nosek. Pod patronací hrabat Collaltů a s vlastním finančním příspěvkem zahajuje velkorysou barokní přestavbu kostela. Václava Noska střídá v Bohdalově v roce 1738 jeho rodný bratr Jindřich. Ten po dokončení stavebních úprav realizuje bohatou vnitřní výzdobu kostela. Oba bratři pocházeli z majetné rodiny ze vzdáleného Valašského Meziříčí a kněžskou službu nastoupili na Vysočině. Zdejší farnost v těch letech těsně sousedila s velkým panstvím cisterciáckého kláštera ve Žďáře a oba bratři byli spřáteleni s opatem Václavem Vejmluvou. O vztahu vzdělaných kněží a majitele panství svědčí erb hrabat Collaltů nad hlavním oltářem kostela.

1872 Městečko Bohdalov postihl tragický požár, při kterém vzala za své většina domů, včetně kostela. Kostelní zvony byly roztaveny. Požár vedl o rok později k založení hasičského sboru. Kostel však ztratil zvony ještě několikrát. Při dalším požáru i při obou světových válkách. Vždycky se však na vrchol věže znovu vrátily. Můžeme si dnes jenom přát, aby současnou, už šestou generaci Bohdalovských zvonů, nikdy nepotkal osud jejich předchůdců.

2022 Od posledních oprav uběhlo několik desítek let a bohužel se ukázalo, že pro obnovu dobrého stavu věže je nutný další poměrně rozsáhlý a nákladný zásah. Je zapotřebí opravit dřevěnou konstrukci věže a následně stávající krytinu vyměnit za novou – měděnou. Navíc by bylo moudré využít nákladně postaveného lešení a očistit omítku věže a zbavit ji tmavých plísni a dalších nečistot. Na základě poptávkového řízení a získaných referencí byla vybrána tesařská a pokrývačská firma Tes-Pam, s.r.o., která má bohaté zkušenosti s obnovou památek. Finanční náklady jsou z větší části kryty získanými dotacemi, vkladem farnosti a příspěvkem obce. To vše, ale nebude stačit, zvláště budeme-li chtít nad rámec opravy havárie střechy věže očistit také zmíněnou fasádu. Věříme však, že se podaří zajistit i zbývající prostředky a věž kostela, který je společným dědictvím nás všech, zasvětit znovu do daleka, ve své původní čistotě.

Oprava věže kostela sv. Vavřince byla zahájena stavbou 40 metrů vysokého lešení. Zajímavý časový videozáznam oprav můžete průběžně sledovat na internetových stránkách obce www.bohdalov.cz

Stanislav Růžička

